SPOMEN OBILJEŽJE ŽRTVAMA DRUGOG SVJETSKOG RATA I POSLIJERATNOG RAZDOBLJA
Pozivni natječaj za likovno rješenje spomen obilježja

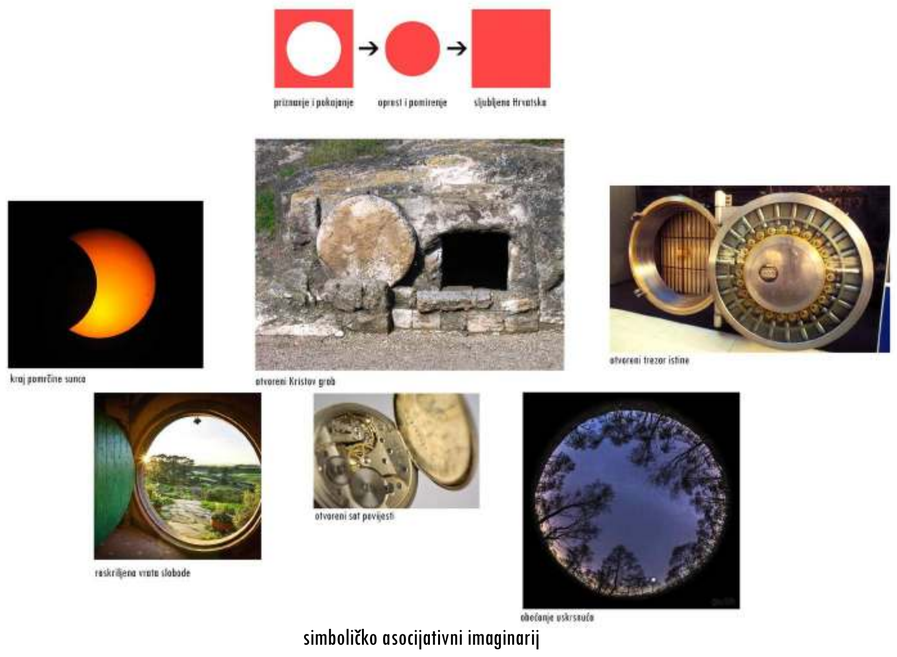

simboličko asocijativni imaginarij

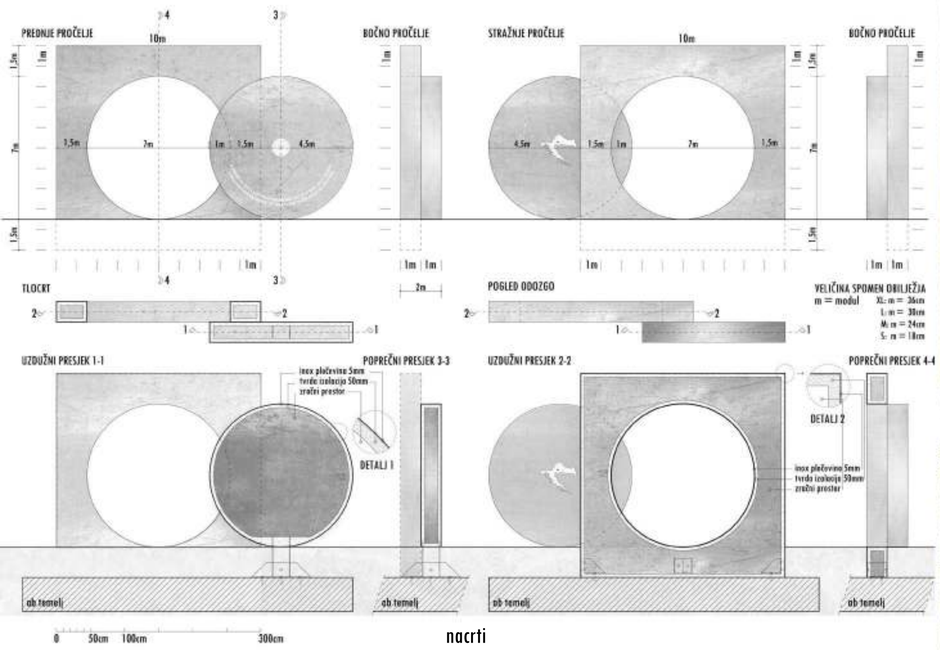

nacrti

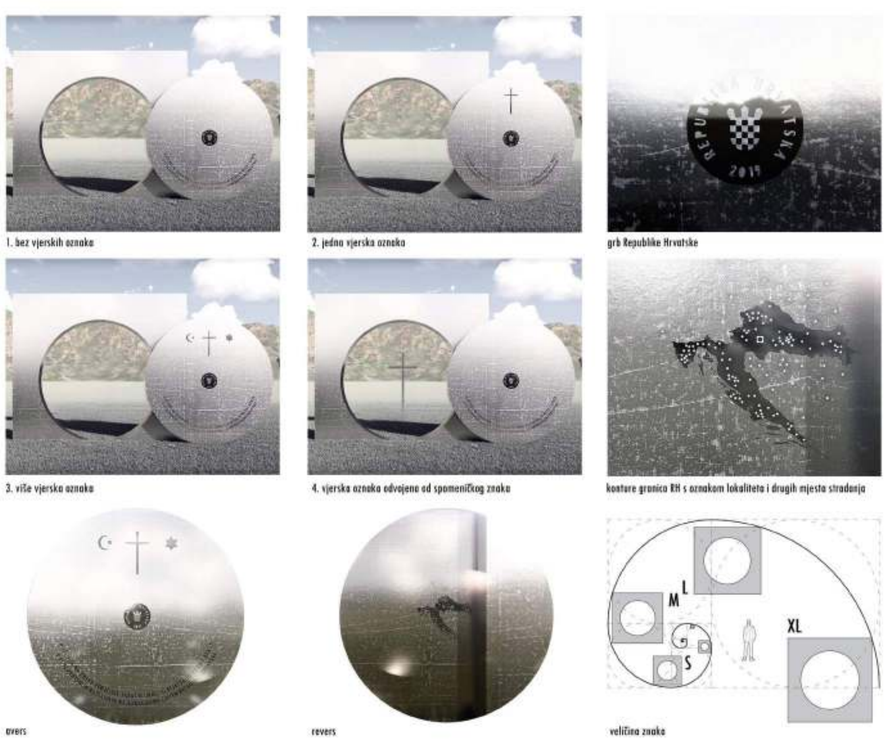

simboli i informacije

zadana fotomontaža - urbana sredina

zadana fotomontaža - krški teren

zadana fotomontaža - šumoviti teren

zadana fotomontaža - ravničarski teren

Obrazloženje koncepta

Grob je otvoren,
Skriveno je razotkriveno,
Otprta su vrata svjetlosti i nade
U spomen dušama onih
Čijom smo žrtvom
Prenešeni preko zlatnog praga slobode.

Uvod

Od svih žrtava prinesenih idealu ljudske /i nacionalne/ slobode najbolnija je zatajena žrtva, ona čije je ime i spomen zamračila nepodobna nacionalna, vjerska ili ideološka pripadnost.
Spomeni za sve stradale u 2. svjetskom ratu i nakon njega, za današnje hrvatsko društvo znače katarzično generacijsko podmirenje duga. Spremnost podizanja takvih spomena put je priznanja i pokajanja, što je zalog da se raspolučeno hrvatsko društvo konačno sljubi u oprostu i pomirenju.

Koncept

Predloženo rješenje na tragu je afirmacije simboličkog znaka kojim bi se jednako označila mjesta svih stradanja u različitim prostornim i povijesnim prilikama. Na graduiranim komunikacijskim razinama, odašilja se uvijek ista znakovna poruka: sjetimo se duša koje vape za priznanjem, pokajanjem, praštanjem i pomirenjem.

Znak i oblik

Simbolika oblikovanog znaka višeznačna je i slojevita. Iako su oblici izvedeni iz elementarne geometrije po svojem karakteru apstraktni, znakoviti kompozicijski odnos punine i praznine kruga stvara vrelo simboličkih i emocionalnih asocijacija. Dakle, spomenički oblik odmaknut je od simboličke eksplicitnosti. On ne nosi značenje po drugome nego se želi afirmirati kao znak po sebi. U takvom komunikološkom postupku važno je izazvati (kulturnu i perceptivnu) participaciju promatrača u čijoj se subjektivnoj optici isti apstraktni znak prelama u različite asocijativne narative: kraj pomrčine sunca, otvoreni Kristov grob, otvoreni trezor istine, raskriljena vrata slobode, otvoreni sat povijesti...
Odškrinuta grobna ploča objavljuje da je utaja razotkrivena, da svaka žrtva zaslužuje biti zapamćena, da je u svakom grobu obećanje uskrsnuća.
Niti jedna žrtva nije uzaludna, svaki prekinuti život individualizirani je otisak ključa kojim se otvaraju vrata nade.
Svojstvo ovog znaka je univerzalnost, neutralnost te prilagodljivost različitim ambijentima.
Spomenik se sastoji od dva odvojena elementa izvedena iz hrvatske heraldičke matrice.
Iz izvornog kvadrata izrezuje se spomeničko kolo i postavlja u otklonjenu poziciju.
Elementarna geometričnost jamac je semantičke jasnoće i prepoznatljivosti znaka u prostoru.
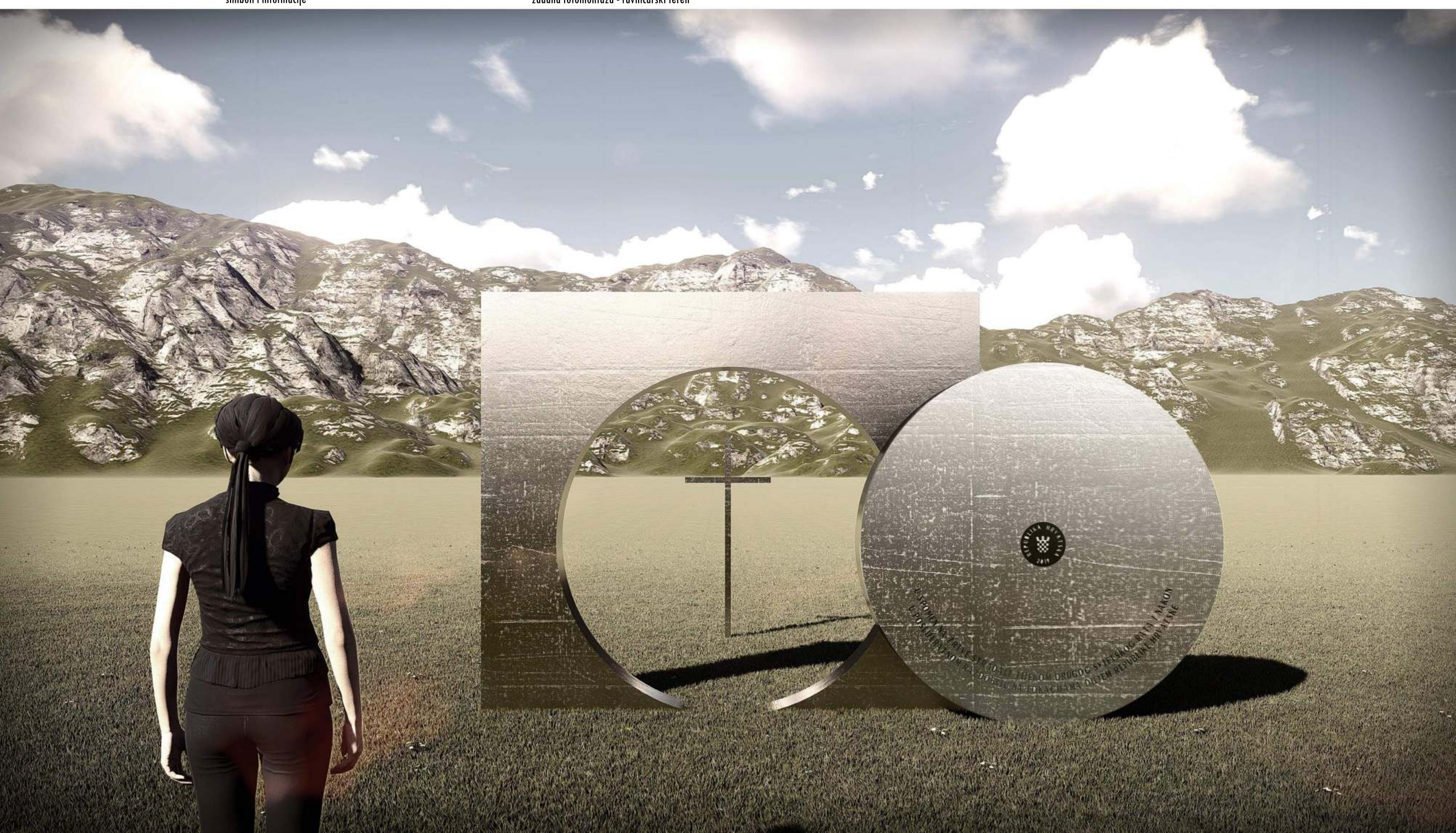
Istodobno, spomenički znak u funkciji je sustavnog pronošenja obavijesti o žrtvama, mjestu i vremenu stradanja. Važno je istaknuti da se tekstualne informacije ne pridodaju spomeniku kao nužni dodatak, već su organički integrirane u njegovu ukupnu likovnost. U kružni element radijalno će se upisati zadani tekst i odabrani vjerski simboli, a u centru kruga, u obliku žiga, urezat će se državni grb obrubljen natpisom REPUBLIKA HRVATSKA i godinom postave spomenika.
Zavisno o osobitostima lokaliteta te željama vjerskih zajednica i obitelji žrtava, odgovarajući vjerski simbol može se postaviti i kao odvojeni znak odmaknut od pročelja po osi kružnog otvora.
U revers kružnog elementa ucrtat će se konture granica RH s oznakom svih mjesta stradanja unutar Hrvatske. Na toj karti bjelici istaknut će se oznaka mjesta dotičnog spomen- obilježja.